

Ayşe KARDAŞ

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Müsteşar Yardımcısı

Türk Kamu Yönetiminde Kadın

Eskimiş kalıplarından sıyrılıp dünya dengeleri arasında hakettiği yeri almaya namzet yeni Türkiye'nin Kamu Yönetiminde, kadının adı ve varlığı ne kadar az ise Yeni Türkiye'nin inşası da o oranda zor ve meşakkatli olacaktır.

Kamu yönetimi, hizmet verdiği toplumun hem aynası hem de lokomotif gücüdür.

Toplumsal renkleri ve birikimleri yansıtılabildiği ölçüde ayna, milletin ilerleme ve gelişmesi yönündeki öngörü, planlama ve doğru kararlarla lokomotif olmaktadır.

Toplum realitelerinden uzak kamu yönetimi, süreç içerisinde halkından kopuk elitist bir anlayışın esiri olacak ve kendini var eden "kamu" ya rağmen yaşayan bir organizma

haline gelecektir. Dolayısıyla bir ülkedeki ideal kamu yönetiminin hem aldığı ve uyguladığı kararların gerçek hayatta uygulanabilirliği hem de toplumsal hayatta karşılık bulabilmesi için milletin sosyal dokusunu, kültür ve mirasını yansıtabilmesi gerekmektedir.

Bu perspektiften baktığımızda nüfusunun yarısını oluşturan, milletin varlığını sürdürmesinde, geleceğe aktarılmasında ve yarınlarının yetiştirilmesinde en temel öge olan kadının, Türk Kamu yönetimi içerisin-

deki varlık ve konumu hiç de iç açıcı gözükmemektedir.

Kadınların üst düzey bürokrasi içinde durumlarına bakıldığında, bağlı kuruluşlarda ve Bakanlıklarda 1 kadın Müsteşar yardımcısı, 6 Genel Müdür, 34 (%9,66) Genel Müdür Yardımcısı, 369 (%13,55) Daire Başkanı, görev yapmaktadır (DPB, Şubat 2017). Şubat 2017 itibarıyla, adli ve idari yargıda görev yapan 15976 hakim ve savcıdan 5082'si kadındır (%31,81) (HSYK, 2017).

Devlet Personel Başkanlığı 2017 verilerine göre bürokraside üst düzey yöneticilerin % 89,11'i erkek, %10,89'u kadındır. Bürokrasinin önemli alanlarından biri olan ve bütün dünyada erkeklerin egemen olduğu diplomatik görevlerde Türk Dışişleri'nde görev yapan 2399 büyükelçiden 43'ü, 76 başkonsolostan ise 10'u kadındır (DİB, 2016). 2146 mülki idare amiri içerisinde 2 kadın vali (Kırklareli, Yalova), 8 vali yardımcısı, 8 hukuk müşaviri, 12 kaymakam ve 5 kaymakam adayı, 1 il hukuk işleri müdürü, 2 daire başkanını bulunmaktadır (İçişleri Bakanlığı, Şubat 2017).

Üniversitelerde kadın öğretim görevlileri oranı % 43,5'dur. Bu kapsamda, profesörler içerisinde kadın oranı %30,5, doçentler içerisinde kadın oranı %37,1, yardımcı doçent içerisinde kadın oranı %41,6'dır (YÖK, Şubat 2017). Buna rağmen ülkemizde kadın rektör oranı %9,03'dir. (YÖK, Şubat 2017).

Tüm bunlar birlikte değerlendirildiğinde kadınların karar alıcı pozisyonlarda yeterince temsil edilmediği açıktır.

Oysa Anadolu'nun yurtlaştırılmasında bizi biz yapan değerlerimize baktığımızda Alparslanlar, Süley-

man Şahlar, Ertuğrullar yiğitlikleri, adaletleri, kahramanlıklarıyla adlarını altın harflerle dorukların bir yamacına yazdırmışsa, öte yamacına da merhametleri, teşkilatlıkları, eğitici ve direngen yönleriyle Hayme, Halime, Nene Hatunlar, Halide Edipler yazdırmıştır.

İster (yalan tarihin aksine) Adem'in, Şeytana karşı verdiği mücadeledeki en büyük destekçisi olan Havva'ya, ister peygamber neslini sürdüren Fatma'ya, ya da ister adalet terazisi ellerine teslim edilen mitolojideki Themis'e bakın; Kadın hep şefkat, eğitim, örgütlülük, hak ve adalet gibi ulvi değerlerin tanımlanmasında belirleyici olmuştur.

Kamu yönetiminde kadınların oranının yüksek olduğu ülkelerdeki gelişmişlik, eşitlik, ekonomik müreffehlik, yaşanılabilirlik vb. parametrelerin yüksekliği ile erkek egemen yönetimlerdeki yolsuzluk, gerilik, hukuksuzluk vb. parametreleri karşılaştırdığımızda şunu açık yüreklilikle söyleyebiliriz ki, Kadın içinde bulunduğu toplumun medenilik ve gelişmişlik seviyesini belirleyen mihenk taşı konumundadır.

Eskimiş kalıplarından sıyrılıp dünya dengeleri arasında hakettiği yeri almaya namzet yeni Türkiye'nin Kamu

Yönetiminde, kadının adı ve varlığı ne kadar az ise Yeni Türkiye'nin inşası da o oranda zor ve meşakkatli olacaktır. Bu çerçeveden hali hazırda kamuda istihdam edilen Kadın yönetici/çalışan oranlarına baktığımızda gördüğümüz manzara, ülkemizi ulaştırmak istediğimiz istikamet ve bu istikamete taşıyıcı kadınlar noktasında çok temel varlıksal eksikliği gözler önüne sermektedir.

Tespit edilen bu ihtiyaçlar çerçevesinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak; Kadınlarımızın toplumsal hayatın her alanında daha aktif, üretken ve güçlü şekilde yer almaları, eşit bir biçimde hak, kaynak ve fırsatlardan yararlanmaları, kadının statüsünün güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ve her türlü istismarın önlenmesi için çalışmalarımıza kararlılıkla devam ediyoruz.

Bu kapsamda; kamu kurum ve kuruluşları sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve tüm paydaşların işbirliği ve koordinasyonunda hazırlayacağımız "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023)"nı yılsonuna kadar tamamlamayı hedefliyoruz.

Ve biz diyoruz ki; Yeni Türkiye'nin inşasında kadın başarısının anahtarıdır, kadın Hayattır.